

Beloningsbeleid en onderwijskwaliteit

Jos Verkroost

Convenant Leerkracht 2008

Doelen:

- Behoud en verbetering onderwijskwaliteit.
- Zorgen voor voldoende personeelsleden.

Middelen (o.a.)

- Beloningsdifferentiatie (functiemix) voor leraren.
- Kortere schaaltrajecten.
- Meer nadruk op opleiding leraren als promotie criterium.

Uitgangssituatie functiemix in PO en doelstellingen 2014

	L(eraar)A	LB	LC
2008	98,5%	1,4%	0,1%
2014 (doel)	58%	40%	2%

Onderzoeken naar functiemix

- Eerste evaluaties enkel gericht op invoeringsproces.
- Volgen van de voortgang van de percentages in de functiegroepen (gegevens worden nog altijd bijgehouden in <https://database.functiemix.nl/>).
- Latere evaluaties ook gericht op percepties van leraren, schoolleiders en besturen van functiemix.
- Ook vragen over criteria voor promotie van leraren.
- Geen onderzoek naar voldoen aan de centrale doelen.

Centrale onderzoeksvragen

- Draagt de functiemix bij aan de verbetering van de onderwijskwaliteit?
- Welke bijdrage heeft de functiemix geleverd aan het bestrijden van het lerarentekort?

Uitwerking in hypothesen

- Instellingen in randstad maken meer gebruik van functiemix
- Besturen met meer functiemix hebben minder bovenmatig vermogen
- Besturen met meer functiemix hebben minder verzuim
- Besturen met meer functiemix hebben minder personeel niet in loondienst (PNIL)
- Besturen en scholen met meer functiemix hebben betere onderwijsresultaten
- Besturen en scholen met meer functiemix krijgen een hogere beoordeling door de inspectie

Gebruikte onderzoeksdata

- Financiële bestanden schoolbesturen 2017-2021 (N=792).
- Aantallen leerlingen per school.
- Aantallen personeelsleden per functie.
- Personeelsverzuim scholen (N=6109).
- Bestanden functiemix (N(B)=807, N(S)=5926).
- Bestanden referentieniveaus (N=6198).
- Schoolgewichten (N=6077)
- Beoordelingen scholen 2019-2021 (N=5927)
- Beoordelingen besturen 2019-2021 (N=547).

Benadering in analyses

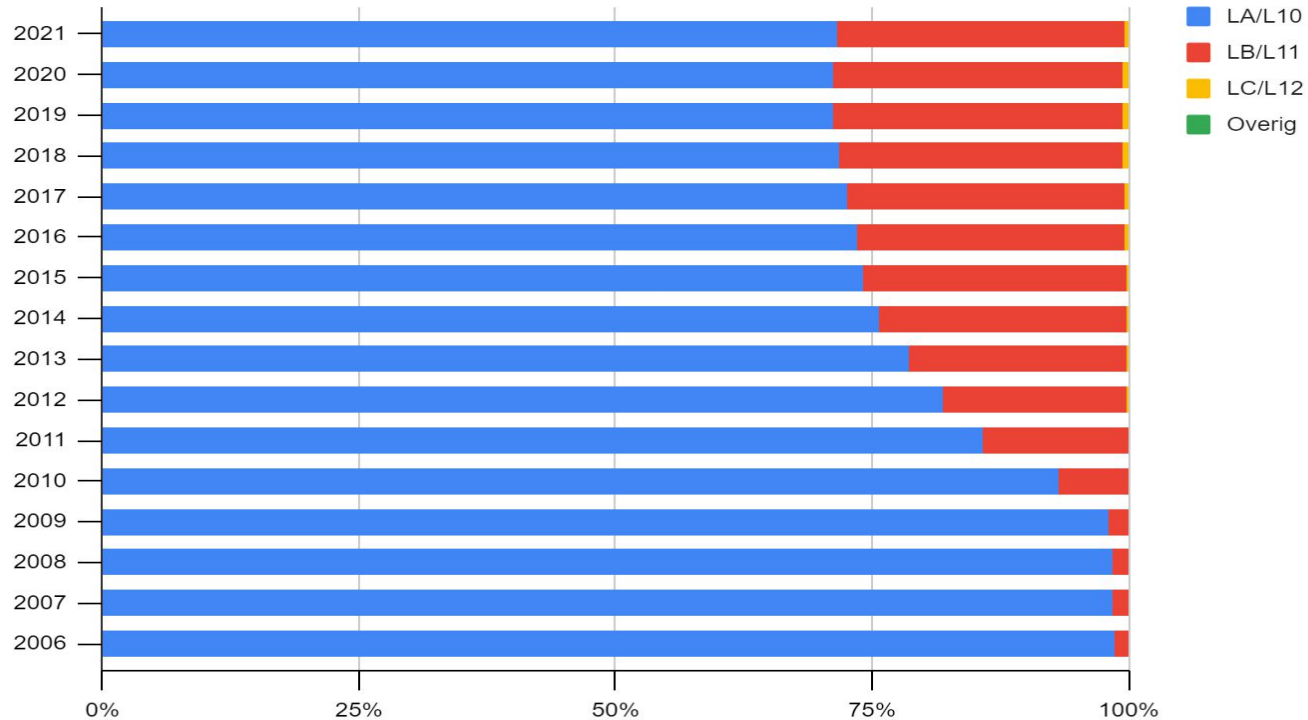
- Vooral gekeken naar verschillen in laatste 5 jaar.
- Cross-sectionele analyses tussen scholen/besturen met verschillende te vergelijken kenmerken.
- Beperkte longitudinale analyses over de laatste 5 jaar.
- Analyses op basis van trendontwikkelingen van relevante variabelen
- Onderscheid in de analyses tussen randstadregio versus rest van het land

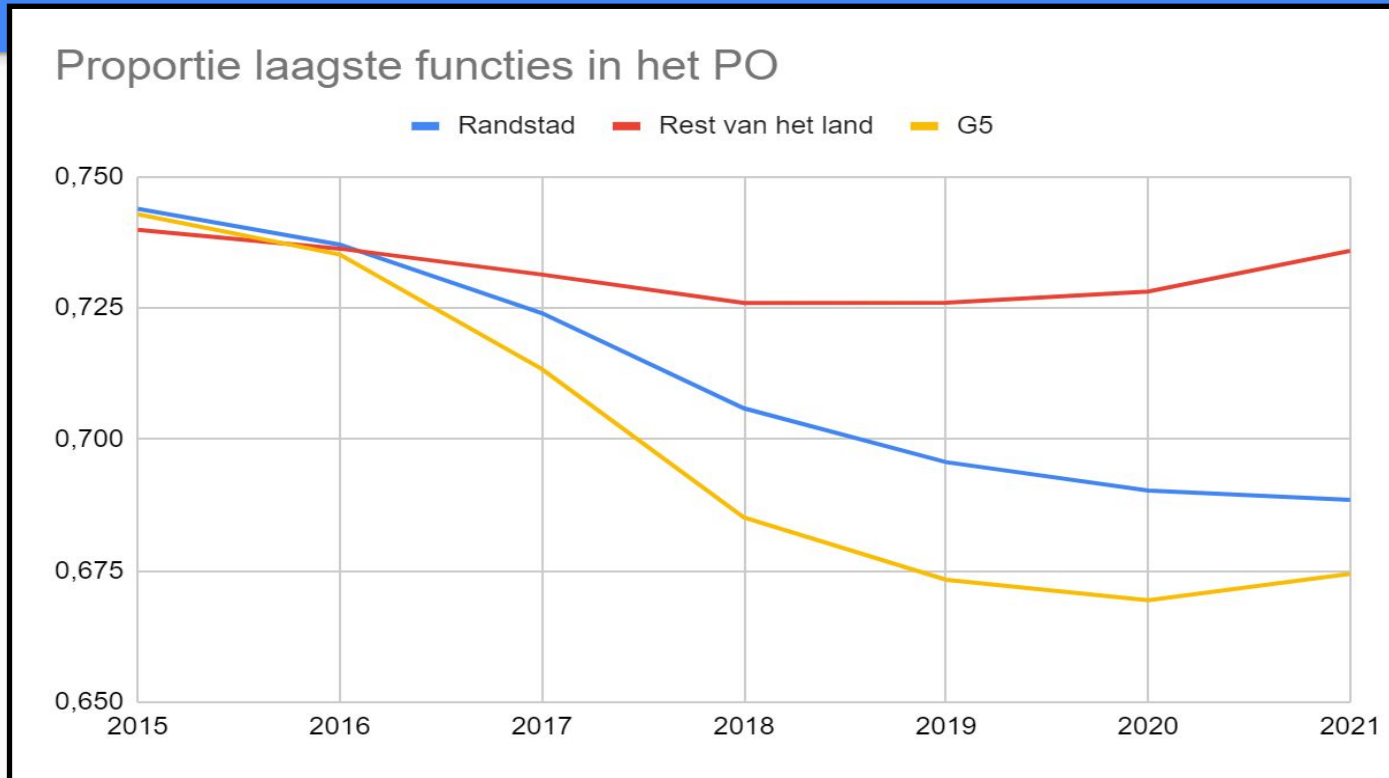
Uitgangssituatie functiemix in PO en realisatie 2014 en 2021

	LA/L10	LB/L11	LC/L12
2008	98,5%	1,4%	0,1%
2014 (doel)	58%	40%	2%
2014 (realisatie)	75,6%	24,2%	0,2%
2021	71,6%	27,9%	0,4%

Ontwikkeling functiemix P0

Functiemix als wervingsmiddel

Verschillen randstad/rest van het land

- Onderscheid is zeer dominant in verdere analyses.
- Significant grotere toename van PNIL in randstad t.o.v. rest.
- PNIL niet duidelijk gerelateerd aan functiemix.
- Bovenmatig vermogen is gerelateerd aan regio, niet aan functiemix.

Verdere bevindingen rond personeelsvoorziening

- Groepsgrootte landelijk gedaald van 18,7 naar 17,6 lln/fte maar:
  - in randstad van 18,8 naar 18,1
  - buiten randstad van 18,7 naar 17,3 (verschil significant ANOVA, $p < 0,000$)
- Toename van inzet OOP (153 naar 78,1 lln/fte (2016-2021); significant meer in randstad (ANOVA $p < 0,001$).
- Directiefuncties deels gesubstitueerd met leraren LB/L11 (m.n. randstad: $R = -0,339$, $p < 0,000$).

Relatie functiemix en onderwijskwaliteit

- Gebaseerd op referentieniveaus rekenen, gecorrigeerd voor schoolgewichten
- Correlatie FM-Resultaat2021 ($R=-0,035$, $p<0,008$) (alleen buiten randstad).
- Correlatie FM2016-Resultaat2021 (longitudinaal, buiten randstad) ($R=-0,056$, $p<0,001$)
- Geen relatie met beoordeling scholen door inspectie (voldoende/(zeer) zwak)
- Geen relatie met beoordeling bestuur door inspectie

Conclusies

- Effect van FM op onderwijsresultaten is ook buiten randstad vrijwel te verwaarlozen.
- FM wordt wel actief ingezet voor personeelsvoorziening.
- Effect op salarisimago (en daarmee wervingskracht) is niet te bepalen (materiële effect t.o.v. generieke salarisverhogingen is gering).
- Via FM substitutie van directie door LB/L11.

Discussie

- FM heeft wel geleid tot meer bewust personeelsbeleid op scholen.
- Ondanks oorspronkelijke intenties is promotie toch vaak gerelateerd aan coördinerende/managementtaken.
- Mogelijk is problematiek van de tekorten zodanig dat beloningsdifferentiatie ondergesneeuwd raakt.
- Er is op verschillende plaatsen een ideologische weerstand tegen beloningsdifferentiatie.

Dank voor de aandacht

j.j.h.verkroost@gmail.com

Paper is te vinden op:

https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4425023

of zoek gewoon in Google of Bing: Verkroost, SSRN, functiemix

